A-1371

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- A-1371
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (Opt.) –XV
Madhyayugin Marathi Vangmayacha Itihas (1601 to 1818)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.

Q.1 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० शब्दापर्यंत लिहा. १५

1) संस्कृतच्या अतिरेकामुळे पंडिती काव्य - सर्व सामन्यांच्या मनाला साद घालू शकले नाही चर्चा करा.

किंवा

2) पंडिती साहित्याचा प्रवाह कोणत्या उद्देशाने निर्माण झाला ?

Q.2 खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० - शब्दांपर्यंत लिहा. १५

1) शाहिरी वाङ्मयात महत्वाची भर घालणाऱ्या प्रमुख शाहिरांच्या शाहिरीविषयी तुमच्या शब्दात लिहा.

किंवा

2) शाहिरी वाङ्मयाच्या प्रेरणा, स्वरूप व वैशिष्टये लिहा.

Q.3 खालीलपैकी दोन प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. १०

1) वामन पंडिताच्या 'यथार्थदीपिका' या ग्रंथा विषयी तुमच्या शब्दात लिहा.
2) सगनभाऊ व होनाजीबाळा यांच्या तमाशातील कारकीर्द तुमच्या शब्दात मांडा.
3) बखरीची भाषा ही भावभावनांची भाषा असते चर्चा करा.
4) परशराम यांचे लेखन इतर शाहिरांपेक्षा वेगळे आहे चर्चा करा.

Q.4 टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) १०

१) भाऊ साहेबांची बखर
२) लावणी
३) रघुनाथ पंडित
४) अनंत फंदी

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- A-1012
FACULTY OF HUMANITIES, FACULTY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY, FACULTY OF INTER-DISCIPLINARY
B.A./B.Sc./B.S.W S.Y.(Sem-IV) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (SL) - IV
Gadya, Padya & Upyojit Marathi

[Time: Two Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात
४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करू नये.

Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) 15

१) 'चिपाड' या कथेच्या माध्यमातून सिरपतीची व्यक्तिरेखा रेखाटा.

२) दारिद्र्यात जीवन जगणाऱ्या कुटुंबाची आर्त कहाणी 'भूक' कथेतून कशी चित्रित झाली आहे? ते साधार स्पष्ट करा.

Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) 15

१) ' कळसूत्री बाहुली' या कवितेचा आशय सांगा.

२) 'जागल' कवितेतील शेतकऱ्याची दु:स्थिती यावर प्रकाश टाका.

Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन) 10

१) 'गायरान' मधील परिवर्तन वादी विचार साधार स्पष्ट करा.

२) 'काहूर' या पाठातील विनायक च्या व्यक्तिरेखेवर प्रकाश टाका.

३) ऊसतोड कामगाराची दैन्यावस्था कल्पना दुधाळ यांनी कशी विशद केली आहे? ते साधार स्पष्ट करा.

४) ' हिशोब चुकता करा' या कवितेची भाषा शैली सांगा.

Q.4 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) 10

१) वेबसाईट व ब्राऊझिंग या संकल्पना स्पष्ट करा.

२) संगणकाचा साहित्य क्षेत्रातील उपयोग यावर प्रकाश टाका.

5BEAD098EB42382ACCD2001D7755804D

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- A-1026
FACULTY OF HUMANITIES, FACULTY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY, FACULTY OF INTER-DISCIPLINARY
B.A./B.Sc./B.S.W S.Y. (Sem-III) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (SL) - III
Gadya- Padya & Upyojit Marathi

[Time: Two Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात
४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे .

Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) 15

१) 'लोकसंस्कृती आणि जागतिकीकरण' या पाठाचे आशय सौदर्य उलगडून दाखवा.
२) 'वही' या कथेची भाषाशैली साधार स्पष्ट करा.

Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) 15

१) 'कुणबी माझा !' या कवितेतून शेतकऱ्यांच्या जीवनातील दु:ख कसे अभिव्यक्त केले आहे? ते तुमच्या शब्दात लिहा.
२) संगणकीय परिभाषेच्या माध्यमातून संत तुकोबारायांचे महानत्व सदानंद सिनगारे यांनी कसे वर्णिलेले आहे? ते साधार स्पष्ट करा.

Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन) 10

१) ममताची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा.
२) ' निश्चयाचा महामेरू' असे छ. शिवरायांना का संबोधले जाते? ते लिहा.
३) ' अरुंद्र दारातून बाहेर पडताना' या कवितेची भाषाशैली यावर प्रकाश टाका.
४) आदिवासींच्या स्वातंत्र्यासाठी बिरसा मुंडाचे कार्य विशद करा.

Q.4 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) 10

१) पुस्तक परिचयाचे तंत्र व स्वरूप सांगा.
२) परिभाषेची आवश्यकता विशद करा.

5BEAD098EB42382ACCD2001D77FDD7B0

A-1033

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- A-1033
FACULTY OF HUMANITIES
B. A. F.Y. (Sem-I) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (Opt.) –I
Kavyatm Sahitya

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. निळ्या किंवा काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
३. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
४. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न.१ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

१) केशवसुतांच्या कवितेतील सामाजिक जाणीवांचा वेध घ्या.
२) बहिणाबाई चौधरी यांच्या कवितेतून व्यक्त होणारा वैज्ञानिक दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

प्रश्न.२ पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५

१) 'स्वप्नांची समाप्ती' या कवितेतून कुसमाग्रजांनी व्यक्त केलेला आशय तुमच्या शब्दात लिहा.
२) नारायण सुर्वे यांच्या कवितेतून व्यक्त होणारे कामगाराचे दु:ख चित्रित करा.

प्रश्न.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) अरुण कोल्हटकर यांच्या 'मेणबत्ती' या कवितेचे आशय सौदर्य स्पष्ट करा.
२) 'मुर्ख म्हाताऱ्याने डोंगर हलविले' या कवितेतून व्यक्त होणारा जीवनविषयक दृष्टीकोन तुमच्या शब्दांत मांडा.
३) 'उगवले नारायण' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा.
४) 'कोणीकडून-कोणीकडे ?' या कवितेतून व्यक्त होणारे चिंतनशील मनोवृत्तीचे वर्णन करा.

प्रश्न.४ टीपा लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) सर्वात्मका शिवसुंदरा
२) रमाबाई आंबेडकर
३) भूपाळी
४) तुमचंच नाव लिवा

F5758DD4A699D75C9EE6677603965BD1

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- A-1034
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-I) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (Opt.)-II
Natyatm Sahitya

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
ii. निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
iii. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 15

१) बापू घोक्षे यांच्या लेखनातील सामाजिकता 'यातना उत्सव' च्या आधारे सोदाहरण स्पष्ट करा.

२) 'रा.रं. बोराडे यांनी एकांकिकेत ग्रामीण भागातील वृद्धांच्या समस्या मांडल्या आहेत . चर्चा करा.

Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 15

१) ज्योती म्हापसेकर यांच्या 'मुलगी झाली हो'.... या नाटकाचे परीक्षण करा.

२) 'फाटलेला पतंग' या नाट्यछटेच्या शीर्षकातील उपरोध उदाहरणासह स्पष्ट करा.

Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) 10

१) दलित नाट्यलेखनाच्या प्रेरणा लिहा.

२) रा.र. बोराडे यांच्या नाटीकालेखनाचे रचना विशेष लिहा.

३) 'चिंगी महिन्याची झाली नाही तोच' या स्वप्नरंजन नाट्य छटेतून कोणते वास्तव मांडले.

४) ज्योती म्हापसेकर यांनी हुंडा पद्धतीवर कसा प्रकाश टाकला आहे, ते स्पष्ट करा.

Q.4 टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) 10

१) रथाचे घोडे

२) कमल

३) नाट्यछटेची भाषाशैली

४) चिंगी

F5758DD4A699D75C9EE6677603963905

A-1061

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- A-1061
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y (Sem-III)Examination Oct/Nov 2019
Marathi (Opt.) – V
Adhunik Marathi Vangmayacha Itihas 1800-1920

[Time: 01:30 Hours] **[Max. Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्रश्न १ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १५

१) इ.स. १८०० ते १८७४ या कालखंडातील सामाजिक व सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचे स्वरूप विशद करा.
२) हरिभाऊंच्या सामाजिक कादंबऱ्यांचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न २ खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १५

१) महात्मा फुले व गोपाल गणेश आगरकर यांच्या निबंध लेखनाचे स्वरूप विशेष सांगा.
२) १८८५ ते १९२० या कालखंडातील स्त्री कथा लेखिकांच्या कथेचे स्वरूप लिहा.

प्रश्न ३ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) वा.म.जोशी यांच्या कादंबरी लेखनाचे स्वरूप सांगा.
२) दक्षिणा प्राईस कमिटीचे मराठी वाङ्मय निर्मितीतील योगदान थोडक्यात स्पष्ट करा.
३) करमणूक पूर्व कालखंडातील कथेचे स्वरूप सांगा.
४) लोकहितवादी यांच्या निबंधलेखनाचे स्वरूप विशद करा.

प्रश्न ४ टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) दादोबा पांडुरंग तर्खडकर
२) विविध ज्ञानविस्तार
३) मोचनगड
४) बाळशास्त्री जांभेकर

F5758DD4A699D75C9EE6677603D1B529

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- A-1062
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (Opt.) – VI
Druk-Shrawya Madhymansathi Lekhan Kaushalye

[Time: 01:30 Hours] **[Max. Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
३) उत्तरपत्रिकेवर काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.

प्रश्न १ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५
१) 'नभोवाणी हे जनसंपर्काचे प्रभावी माध्यम आहे' सोदाहरण स्पष्ट करा.
२) दूरचित्रवाणीचा इतिहास सांगून त्यावरून प्रसारित होणाऱ्या कार्यक्रमाचे स्वरूप विशद करा.

प्रश्न २ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५
१) संकेतस्थळ म्हणजे काय ? ते सांगून संकेतस्थळासंबंधी कोणती काळजी घ्यावी ते लिहा.
२) जाहिरात म्हणजे काय? ते सांगून नभोवाणीसाठी जाहिरात लेखन करताना महत्वाच्या बाबी कोणत्या ते लिहा.

प्रश्न ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०
१) रूपक म्हणजे काय? ते सांगून रूपकाचे स्वरूप विशद करा.
२) दूरचित्रवाणीवरील बातमी लेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
३) सोशल नेटवर्कींगचे प्रकार सांगा.
४) दूरचित्रवाणीवरील प्रबोधनात्मक कार्यक्रमांवर प्रकाश टाका.

प्रश्न ४ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०
१) नभोवाणीवरील संप्रेषण
२) लहानमुलांसाठी कार्यक्रम (cartoon show)
३) नभोनाट्य
४) इंटरनेट

F5758DD4A699D75C9EE6677603D078DF

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- A-1047
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y.(Sem-V) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (Opt.)-IX
Bhartiya Sahitya Vichar

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
ii. निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
iii. कोणत्याही लक्षवेधक खुणा किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q. १ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

१) भारतीय अभ्यासकांनी सांगितलेले साहित्याचे स्वरूप विशद करून साहित्याची लक्षणे थोडक्यात विशद करा.

२) श्रीशंकुक व भट्टनायक यांचे रसप्रक्रिये संदर्भातील विचार स्पष्ट करा.

Q. २ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

१) मम्मटांनी सांगितलेली 'वाचकनिष्ठ प्रयोजने'सोदाहरण स्पष्ट करा.

२) अर्थाची व्याख्या सांगून अर्थाचे प्रकार सोदाहरण विशद करा.

Q. 3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) प्राचीन अभ्यासकांनी सांगितलेल्या प्रतिभेच्या व्याख्या लिहा.

२) 'लक्षणा' शब्दशक्तीचे स्वरूप थोडक्यात लिहा.

३) अभिनवगुप्त यांचा रसविचार थोडक्यात विशद करा.

४) 'संभावना विरह' या रसविहनाची चर्चा करा.

Q. ४ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०

१) भरतमुनी

२) व्युत्पन्नता

३) रससंख्या

४) व्यंजना

F5758DD4A699D75C9EE6677603950380

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- A-1048
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (Opt.) –X
Bhasha Vidnyan

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
ii. निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
iii. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्याच्या प्रतिबंध आहे.

Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) 15

१) भाषा म्हणजे काय ? ते सांगून भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
२) स्वनांचे वर्गीकरण कोणत्या तत्वांच्या आधारे केले जाते ते सोदाहरण लिहा.

Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) 15

१) 'रूपिका आणि शब्द' यातील फरक स्पष्ट करा.
२) बोली म्हणजे काय? ते सांगून बोली निर्मितीची कारणे लिहा.

Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) 10

१) वर्णनात्मक भाषाविज्ञानाची मूलतत्वे लिहा.
२) स्वननिर्मिती प्रक्रियेचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.
३) भाषा आणि बोली यांच्यातील साम्यभेद स्पष्ट करा.
४) भाषेची लक्षणे सविस्तर विशद करा.

Q.4 टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) 10

१) बलाघात
२) भाषा: एक संकेत प्रणाली
३) व्यंजन स्वन
४) मराठीच्या प्रमुख बोली

F5758DD4A699D75C9EE667760394F498

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- A-1192
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (Opt.)–XI
Madhyayugin Marathi Vangmayacha Itihas (Prarambh to 1600)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० शब्दात लिहा. १५

१. मुकुंदराज कालीन सामाजिक, धार्मिक व सांस्कृतिक परिस्थितीविषयी सविस्तर लिहा.

किंवा

२. महानुभाव पंथातील पद्य साहित्याचे योगदान स्पष्ट करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० शब्दापर्यंत लिहा. १५

१. वारकरी संप्रदायातील संत परंपरेचा आढावा घ्या.

किंवा

२. 'ज्ञानदेवे रचिला पाया' या उक्तीच्या आधारे संत ज्ञानेश्वराच्या कार्यावर प्रकाश टाका.

प्र.३ कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दात लिहा. १०

१) संत साहित्याच्या प्रेरणा थोडक्यात सांगा.
२) बहामनीकालीन समाजजीवनाचे कोणते दर्शन घडते ते दत्त संप्रदायसाहीत्याव्दारे लिहा.
३) संत एकनाथांच्या कार्याचा आढावा घ्या.
४) समर्थ रामदासाची ग्रंथसंपदा थोडक्यात सांगा.

प्र.४ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०

१. ज्ञानेश्वर पंचक
२. जनाबाई
३. विसोबा खेचर
४. कर्ममेळा

93A038BA9955A56AA552588B377002BB

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- A-1215
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination OCT/NOV 2019
Marathi (Opt.) -III (Kathatm Sahitya)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

N.B

Please check whether you have got the right question paper.
i)सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
ii)काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
iii)कोणतीही लक्षवेधक खूण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ला. सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणताही एक) १५

i) 'सरत्या पावसाळ्यातील एक रात्र' या कथेतून बी.रघुनाथ यांनी नवजन्माच्या क्षणी माणसाच्या मनोवृत्तीत होणारे सूक्ष्म बदल, एकच वास्तव निरनिराळ्या व्यक्तिपरत्वे कसे बदलत गेले, ते उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ii) 'भोमक्या' या कथेतून अण्णाभाऊ साठे यांनी दारिद्र्यग्रस्त व अन्यायग्रस्त भोमक्याचे जीवन कसे चित्रित केले आहे ते सविस्तर लिहा.

प्र.२रा सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणताही एक) १५

i) 'नदीकाठचा प्रकार' या कथेतून गावातील विक्षिप्तपणा व माणसांच्या विविध प्रवृत्ती द. मा. मिरासदार यांनी कसे रेखाटले आहे?

ii)'गांधीजी २००१' या कथेतून रंगनाथ पठारे यांनी दहशतवादाच्या जागतिक पार्श्वभूमीवर महात्मा गांधीजींच्या अहिंसा तत्वाचे सद्य:स्थितीत कसे प्रतिपादन केले आहे?

प्र.३रा i) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

i. आजोबा व आई यांच्यातील वैराची कहाणी राजन गवस यांनी कशी चित्रित केली आहे?
ii. हिशोब या कथेतून महिपतीसारख्या सुशिक्षित तरुणाच्या मनाची होणारी घुसमट तुमच्या शब्दांत मांडा.
iii. ताना काकूचे व्यक्तिचित्र रेखाटा.
iv. इतरांचे कौतुक करण्याची धमक आपल्या अंगी बाळगली पाहिजे , असे दिल्या का म्हणतो?

31F2417768948AF63BD77EB2EA31C946

प्र.४था टीपा लिहा.(कोणतेही दोन) १०

i. केशी या कथेतील दिवाळीचा प्रसंग

ii. राजाभाऊचे दैनिक कीर्तिवंतचे कार्यालय

iii. मारवाड्याचा वाडा

iv. रेग्याचा इसिनात

31F2417768948AF63BD77EB2EA31C946

A-1216

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- A-1216
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination OCT/NOV 2019
Marathi (Opt.) – IV
Mudrit Madhyamasathi Lekhan Kaushalye

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सुचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
४. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा. [कोणतेही एक] 15
१. बातमी हा वृत्तपत्राचा आत्मा आहे चर्चा करा.
२. वृत्तपत्राचे स्वरूप सांगून वृत्तपत्राचे महत्व विशद करा.

Q.2 खालील प्रश्नांपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15
१. मुलाखतीची व्याख्या सांगून मुलाखत लेखनाचे तंत्र विशद करा.
२. समीक्षा म्हणजे काय ते सांगून वृत्तपत्रीय समीक्षणाचे स्वरूप व महत्व सांगा.

Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. [कोणतेही दोन] 10
१. जाहिरात म्हणजे काय ते सांगून जाहिरातीचे महत्व थोडक्यात लिहा.
२. स्तंभलेखनाचे फायदे कोणते ते सांगा.
३. संवादलेखनाचे प्रकार थोडक्यात विशद करा.
४. अग्रलेखाचे लेखन तंत्र स्पष्ट करा.

Q.4 टीपा लिहा. [कोणत्याही दोन] 10
१. निविदेचे स्वरूप
२. वाचकांच्या पत्रव्यवहाराचे महत्व
३. बातमी लेखनाचे तंत्र
४. छोट्या जाहिराती

31F2417768948AF63BD77EB2EA31A4DB

A-1243

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- A-1243
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination OCT/NOV 2019
Marathi (Opt.) - VII (Adhunik Marathi Vangmayacha Itihas 1800-1920)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्रश्न.१ सविस्तर उत्तर लिहा. १५

मराठी रंगभूमीचा उदय व विकास तुमच्या शब्दात सविस्तर लिहा.

किंवा

विष्णूदास भावे यांना 'मराठी रंगभूमीचे जनक' म्हटले जाते. सविस्तर लिहा.

प्रश्न.२ सविस्तर उत्तर लिहा. १५

बालकवींच्या निसर्ग कवितेचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये साधार लिहा.

किंवा

आधुनिक कविपंचकाचे काव्य वाङ्मयातील योगदान सविस्तर लिहा.

प्रश्न.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांचीथोडक्यात उत्तरे लिहा. १०

१) किर्लोस्करांच्या नाट्यकर्तृत्वाचे विशेष सांगा.
२) वि.दा.सावरकरांच्या राष्ट्रीय जाणीवेच्या कवितेचा शोध घ्या.
३) १८०० ते १९२० या कालखंडातील आत्मचरित्र वाङ्मयाचे स्वरूप व विशेष लिहा.
४) अव्वल इंग्रजी कालखंडातील कवितेचे स्वरूप-विशेष लिहा.

प्रश्न.४ टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) केशवसुतांची काव्य प्रेरणा
२) गडकऱ्यांचे 'एकच प्याला'
३) खाडिलकरांचे 'कीचकवध'
४) आधुनिक चरित्र वाङ्मय

31F2417768948AF63BD77EB2EA8D1527

Total No. of Printed Pages: 01

SUBJECT CODE NO:- A-1244
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination OCT/NOV 2019
Marathi (Opt.) – VIII
Sahitya Prakarantar aani Sahityache Madhyamantar

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
४) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

अ) साहित्य प्रकारांतराचे स्वरूप उदाहरणासह स्पष्ट करा.

आ) 'माध्यम' संकल्पना स्पष्ट करून 'श्राव्य' मध्यमा विषयी सविस्तर लिहा.

Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

अ) सदरलेखन, स्फुटलेखन व अग्रलेख या मुद्रित माध्यमासाठीचे लेखन कौशल्ये विशद करा.

आ) चित्रपट पटकथालेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

अ) साहित्य प्रकारांतराची संकल्पना स्पष्ट करा.

आ) माध्यमे व साहित्य यांचा अनुबंध थोडक्यात लिहा.

इ) श्रुतिका व लघुनाट्य लेखनाची वैशिष्टये सांगा.

ई) कादंबरीवर आधारित चित्रपट कथालेखनाचे तंत्र सांगा.

Q.4 टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) १०

अ) माध्यम: आधुनिक काळाची गरज

आ) ग्रंथपरीक्षण

इ) बातमी लेखन

ई) नटरंग

31F2417768948AF63BD77EB2EA8CFD99

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- A-1229
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination OCT/NOV 2019
Marathi (Opt.)-XIII Pashchatya Sahitya Vichar

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

ii) काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.

iii) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) १५

(१) पाश्चात्त्य विचारवंतांनी सांगितलेल्या साहित्याच्या व्याख्या सांगून साहित्याचे स्वरूप विशद करा.

(२) साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रिये संदर्भातील कोलरिज आणि सिग्मंड फ्रॉइड यांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.२ सविस्तर उत्तर लिहा :- [कोणतेही एक) १५

१) पाश्चात्य अभ्यासकांनी सांगितलेली साहित्याची प्रयोजने विशद करा.

२) समीक्षा म्हणजे काय ते सांगून मार्क्सवादी समीक्षा पध्दतीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

(१) बांधिलकीची संकल्पना स्पष्ट करा.

(२) 'भावना' व 'बुध्दी' ही साहित्याची लक्षणे विशद करा.

(३) साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रिये संदर्भातील मरे क्रायगर यांची भूमिका स्पष्ट करा.

(४) 'प्रचार' व 'उद्‌बोधन' ही साहित्याची प्रयोजने थोडक्यात लिहा.

प्र.४ टीपा लिहा. [कोणतेही दोन] १०

(१) कोर्टहोप

(२) कल्पना

(३) परात्मतेची संकल्पना

(४) कार्ल गुस्तॉव युंग

31F2417768948AF63BD77EB2EA300ED4

Total No. of Printed Pages: 01

SUBJECT CODE NO:- A-1230
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination OCT/NOV 2019
Marathi (Opt.) -XIV Vyakran & Nibandh Lekhan

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र. १ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १५

१) शब्दांच्या प्रमुख जाती सांगून 'विकारी शब्दांची' माहिती लिहा.
२) समासाची व्याख्या सांगून 'व्दंव्द' समास व बहुव्रीही समासाचे' प्रकार विशद करा.

प्र. २ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १५

१) अलंकार म्हणजे काय? अलंकाराचे प्रकार सोदाहरण लिहा.
२) विसर्ग संधीचे प्रकार उदाहरणासह लिहा.

प्र. ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) १०

१) 'शेतकऱ्यांच्या समस्या' या विषयांवर निबंध लिहा.
२) 'क्रिया विशेषण अव्ययाच्या' प्रकाराचे विवेचन करा.
३) सजातीय व विजातीय स्वर-संधी विषयी चर्चा करा.
४) 'अन्योक्ती' हा अलंकार सोदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्र. ४ टीपा लिहा (कोणतेही दोन) १०

१) शब्दयोगी अव्यय
२) स्वर संधी
३) विरुद्धार्थी शब्द
४) पूर्वरूप संधी

31F2417768948AF63BD77EB2EA2FC46F

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- A-1005
FACULTY OF HUMANITIES, FACULTY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY, FACULTY OF COMMERCE AND MANAGEMENT, FACULTY OF INTER-DISCIPLINARY
B.A./B.Sc./B.Com./B.S.W. F.Y. (Sem-II) Examination Oct/Nov 2019
Marathi (SL) - II
Gadya, Padya and Upyojit Marathi

[Time: Two Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
२) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ला पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५

१) 'उच्च शिक्षण हे मातृभाषेतूनच दिले पाहिजे' या यशवंतराव चव्हाण यांच्या विधानाची साधार चर्चा करा.
२) महादेव गायकवाड यांनी भुकेचे वास्तव चित्रण कसे रेखाटले आहे ते लिहा.

प्र.२रा पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५

१) 'कुळंबीण' या अखंडातून सामाजिक वास्तवाचे चित्रण कसे आले आहे ते लिहा.
२) 'जागतिकीकरणाचे मानवी जीवनावर झालेले परिणाम' कवी अजीम नवाज राही यांनी 'ग्लोबल मेंदीची नक्षी' या कवितेतून कसे व्यक्त केले आहेत ते लिहा.

प्र.३रा पुढीलपैकी 'अ' व 'ब' विभागातून प्रत्येकी एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा. १०

अ) १) संत गाडगेबाबा यांनी शेवटच्या कीर्तनातून कोणता उपदेश केला आहे ते लिहा.
२) 'ठिणगी' या कथेतील वामनची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा.

ब) १) 'बिरसा मुंडा' या कवितेतील बिरसा मुंडाची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा.
२) नव महाराष्ट्रगीतातील भावार्थ थोडक्यात लिहा.

प्र.४था खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १०

१) तुमच्या महाविद्यालयातील शैक्षणिक सहलीचा अहवाल लिहा.
२) जलसाक्षरते संबंधी जाहिरात तयार करा.

5BEAD098EB42382ACCD2001D7719F4E5